

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

GOVERNMENT OF PUNJAB

ਬਜਟ ਸਾਰ

Budget at a Glance

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ

Department of Finance

2018-19

ਬਜਟ ਸਾਰ ਬਜਟ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਸਮਝਣਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁੱਲ ਜੋੜਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮਾਂ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2018-19 ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਬਜਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ।

Budget at a Glance shows Budget estimates in broad aggregates to facilitate easy understanding. The document shows receipts and expenditure as well as the revenue deficit, the fiscal deficit and the primary deficit. Schemes/Projects Outlays are shown in brief. The document also gives the highlights of the budget for the Financial Year 2018-19.

Contents

1.	ਬਜਟ ਸਾਰ	Budget at a Glance	1
2.	ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ	2018-2019 Rupee comes from	3
3.	ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਾਂਦਾ	2018-2019 Rupee goes to	4
4.	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Receipts	5
5.	ਖਰਚਾ	Expenditure	7
6.	ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ	Deficit Trends	8
7.	ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ	Some Other Trends	11
8.	ਸਕੀਮਾ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵੇਰਵਾ	Schemes/Projects Outlay	19
9.	ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ	Sectoral Plan Allocations	20
10.	ਮੁੱਖ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ	Major New Initiatives	21

ਬਜਟ ਸਾਰ

Budget at a Glance

ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

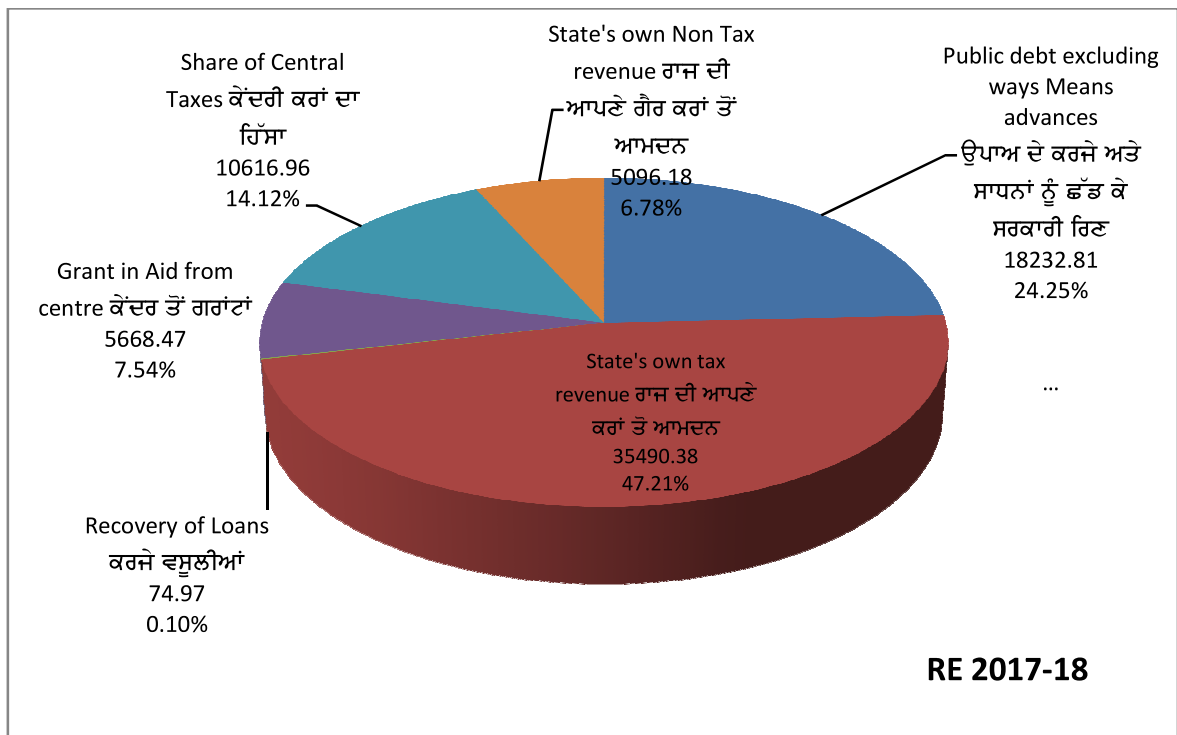
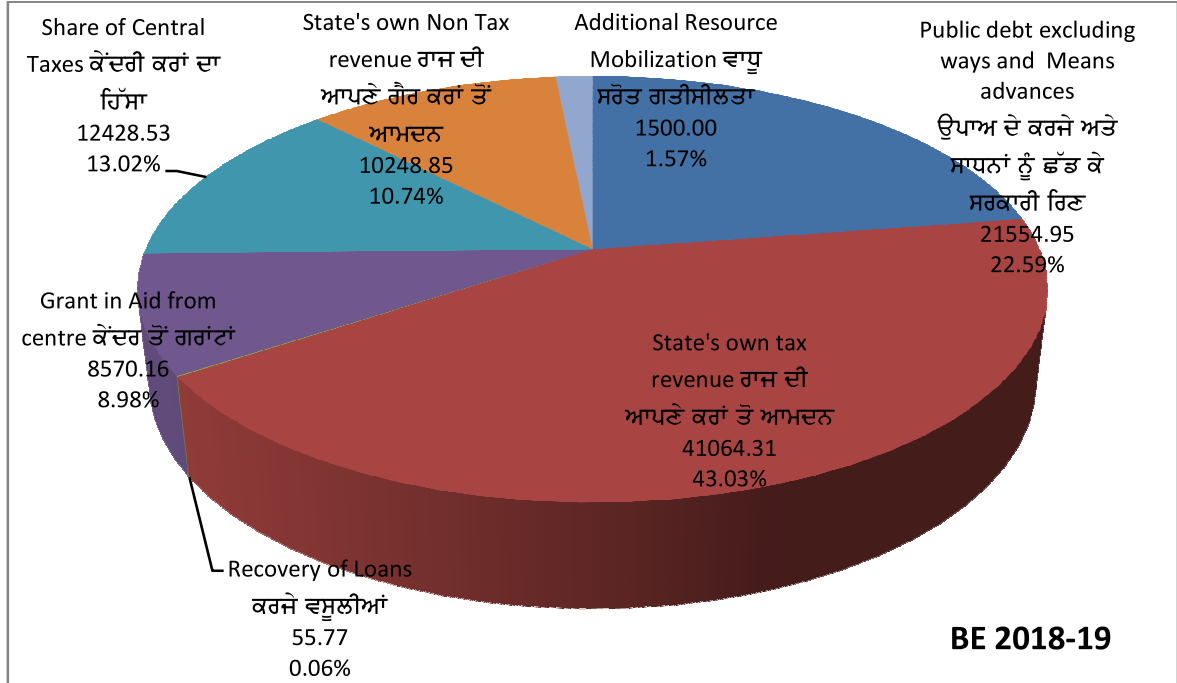
ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ
		Accounts	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates
		2016-2017	2017-2018	2017-2018	2018-2019
1. ਮਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (2+3+4+5+6)	1. Revenue Receipts (2+3+4+5+6)	47985.42	60079.87	56871.99	73811.86
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	2. State's Own Tax Revenue	27746.69	39526.28	35490.38	41064.31
3. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਗੈਰ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	3. State's Own Non-Tax Revenue	5863.20	3224.95	5096.18	10248.85
4. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	4. Share of Central Taxes	9599.70	10650.64	10616.96	12428.53
5. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗਰਾਂਟਾਂ	5. Grants-in-Aid from Centre	4775.82	6678.00	5668.47	8570.16
6. ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਗਤੀਸੀਲਤਾ	6. Additional Resource Mobilization	0	0	0	1500
7. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (8+9+10)	7. Capital Receipts (8+9+10)	83808.46	45434.97	45807.78	49110.72
8. ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ	8. Public Debt excluding Ways and Means Advances	54966.08	17855.00	18232.81	21554.95
9. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	9. Ways & Means Advances	28661.04	27500.00	27500.00	27500.00
10. ਕਰਜ਼ੇ ਵਸੂਲੀਆਂ	10. Recovery of Loans	181.34	79.97	74.97	55.77
11. ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+7)	11. Total Receipts (1+7)	131793.88	105514.84	102679.77	122922.58
12. ਮਾਲ ਖਰਚਾ	12. Revenue Expenditure	55296.05	74864.74	71181.90	86351.27
13. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ (ਸਮੇਤ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤਨਖਾਹ)	13. Salaries and Wages (including Grant-in-Aid Salary)	21728.78	24510.09	24938.35	25708.54
14. ਪੈਨਸਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	14. Pension and retirement benefits	8773.44	10147.23	9469.00	10304.50
15. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	15. Interest Payments	11641.76	14910.49	15174.72	16260.09
16. ਹੋਰ ਮਾਲ ਖਰਚਾ	16. Other Revenue Expenditure	13152.07	25296.93	21599.83	34078.14
17. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ	17. Capital Expenditure	4346.30	6157.08	4388.76	6385.32
18. ਉਪਾਅ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਣ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	18. Repayment of Public Debt excluding Ways and Means Advances	4050.38	7485.96	7529.64	8609.99
19. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	19. Repayment of Ways & Means Advances	28392.91	27500.00	27500.00	27500.00
20. ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	20. Advances of Loans	41364.12	2230.12	2197.12	851.05
21. ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ (12+17+18+19+20)	21. Total Expenditure (12+17+18+19+20)	133449.76	118237.90	112797.42	129697.63
22. ਮਾਲ ਘਾਟਾ (12-1)	22. Revenue Deficit (12-1)	7310.63 (1.69)	14784.87 (3.18)	14309.91 (3.00)	12539.41 (2.42)

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ	ਸੋਧੇ	ਬਜਟ
		Accounts	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ	ਅਨੁਮਾਨ
		2016-2017	Budget Estimates 2017-2018	Revised Estimates 2017-2018	Budget Estimates 2018-2019
23. ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ (22+17+20-10)	23. Fiscal Deficit (22+17+20-10)	52839.71 (12.18)	23092.10 (4.96)	20820.82 (4.36)	19720.01 (3.81)
24. ਮੁੱਢਲਾ ਘਾਟਾ (23-15)	24. Primary Deficit (23-15)	41197.95 (9.50)	8181.61 (1.76)	5646.10 (1.18)	3459.92 (0.67)
25. ਖੜਾ ਕਰਜਾ	25. Outstanding Debt	182525.73 (42.09)	195002.05 (41.88)	195977.73 (41.04)	211522.68 (40.82)
26. ਕੁੱਲ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਤੇ ਚਾਲੂ ਕੀਮਤਾਂ	26. GSDP at Current Prices	433660.15	465608.40	477482.00	518165.00

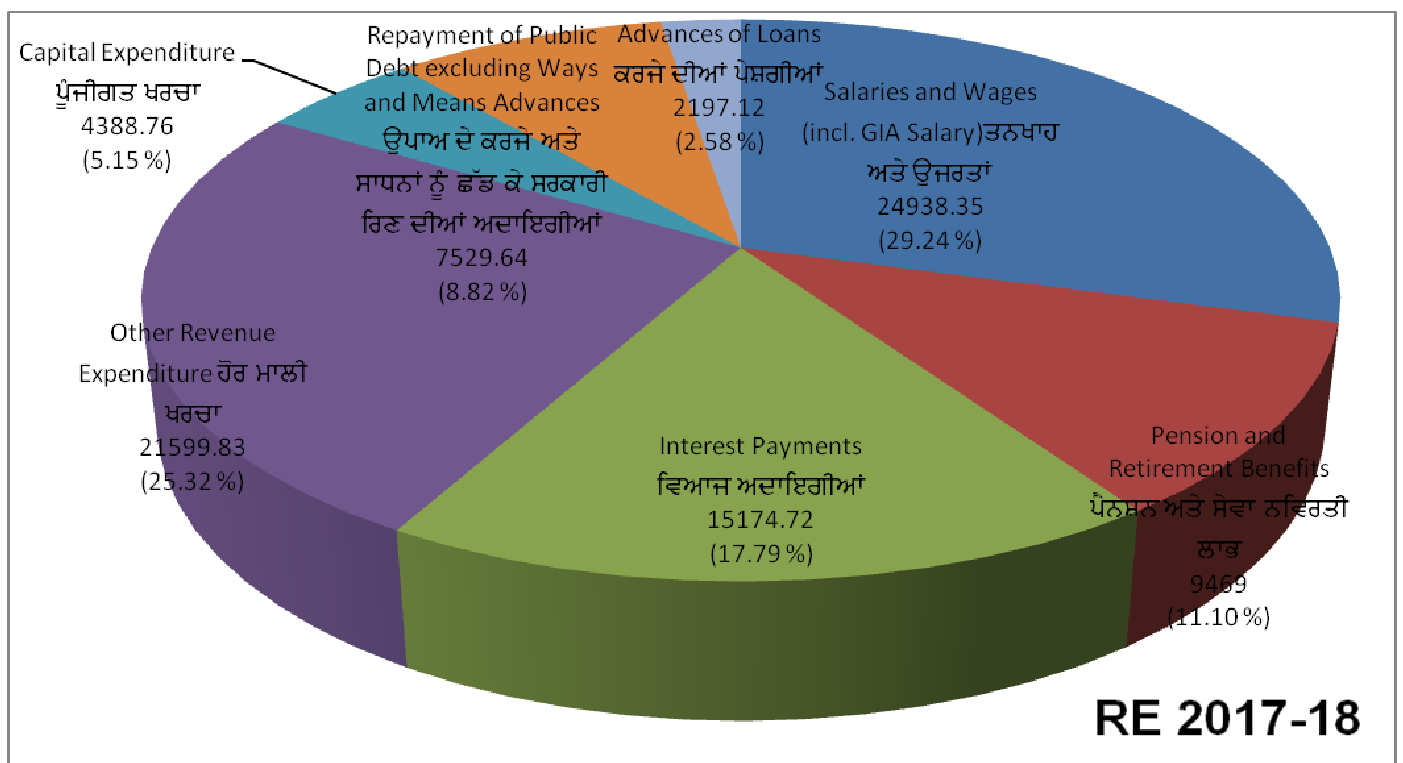
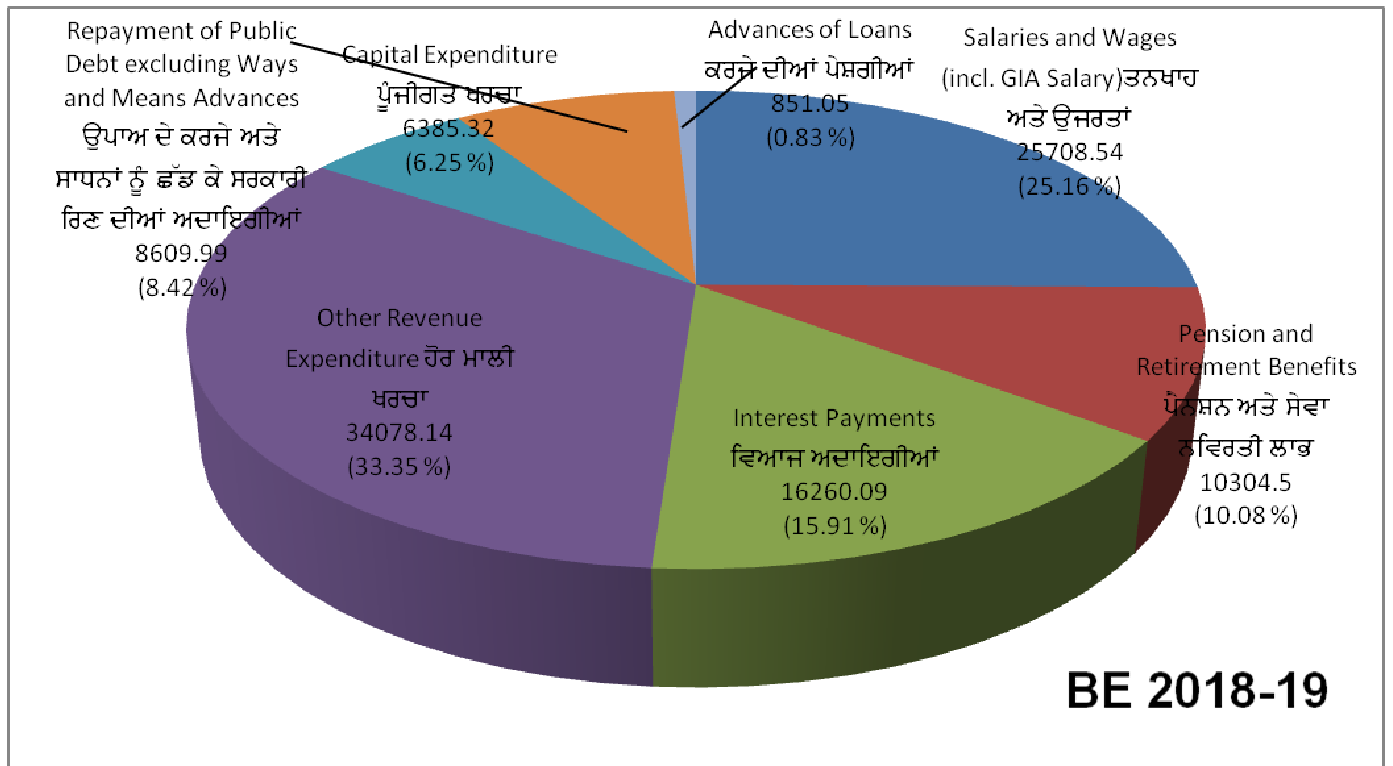
ਨੋਟ-ਬੈਕਟ ਵਿਚਲੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਰਾਜ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਤਤਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

Note - Numbers in brackets are percentages with Gross State Domestic Product (GSDP).

ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਆਉਂਦਾ Rupee comes from

ਰੁਪਿਆ ਜਿਵੇਂ ਜਾਂਦਾ Rupee goes to

ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ Receipts

ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ
		Accounts	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates
		2016-2017	2017-2018	2017-2018	2018-2019
ੳ. ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (1+2+3+4+5)	A. Revenue Receipts (1+2+3+4+5)	47985.42	60079.87	56871.99	73811.86
1. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੇ ਕਰਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ	1. State's Own Tax Revenue	27746.69	39526.28	35490.38	41064.31
ਜੀ.ਐਸ.ਟੀ	GST	0.00	0.00	0.00	21440.55
ਵੈਟ	VAT	17586.71	25800.00	24118.46	6333.00
ਰਾਜ ਆਬਕਾਰੀ	State Excise	4406.01	5422.47	5122.47	6000.00
ਅਸਟਾਮ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ	Stamps and Registration	2043.61	2400.00	2100.00	2500.00
ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਕਰ	Taxes on Vehicles	1548.12	3175.00	1858.91	2140.00
ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਕਰ	Electricity Duty	1993.01	2400.00	2155.05	2500.00
ਹੋਰ	Others	169.23	328.81	135.49	150.76
2. ਰਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗੈਰ ਕਰ ਆਮਦਨ	2. State's Own Non-Tax Revenue	5863.20	3224.95	5096.18	10248.85
ਆਮ ਛੁੱਟਕਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	Miscellaneous General Receipt	3028.08	105.30	2312.35	6831.35
ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ	Punjab Roadways	213.89	250.00	221.92	258.81
ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ	Urban Development	95.89	100.00	70.53	116.03
ਹੋਰ	Others	2525.34	2769.65	2491.38	3042.66
3. ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ	3. Share of Central Taxes	9599.70	10650.64	10616.96	12428.53
4. ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ	4. Grants-in-Aid from Centre	4775.82	6678.00	5668.47	8570.16
5. ਵਾਧੂ ਸਰੋਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ	5. Additional Resource Mobilization	0	0	0	1500
ਅ. ਪੂੰਜੀਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (6+7)	B. Capital Receipts (6+7)	83808.46	45434.97	45807.78	49110.72
6. ਗੈਰ ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	6. Non-Debt Receipts	181.34	79.97	74.97	55.77
7. ਕਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (8+9+10+11+12+13)	7. Debt Receipts* (8+9+10+11+12+13)	83627.12	45355.00	45732.81	49054.95
8. ਬਜਾਰੀ ਕਰਜੇ	8. Market Loans	13600.00	16255.00	17470.00	19423.64
9. ਛੋਟੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭੂਤੀਆਂ	9. Securities issued against Small Savings	0.00	0.00	0.00	0.00
10. ਨਾਬਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਾਂਡਜ ਤੇ ਛੋਟਾਂ	10. NABARD & Other Compensation Bonds	10791.18	800.00	300.44	531.31
11. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	11. Loans and Advances from the Central Government	654.94	800.00	462.37	1600.00

12. ਸੀ.ਸੀ. ਐਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜੇ	12. CCL Long term Loan and Loans from other Banks	29919.96	0.00	0.00	0.00
13. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ	13. Ways & Means Advances	28661.04	27500.00	27500.00	27500.00
ੲ. ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ੳ+ਅ)	C. Total Receipt (A+B)	131793.88	105514.84	102679.77	122922.58

*ਨੋਟ: ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਸਮੇਤ

*Note: Includes Ways and Means Advances from RBI.

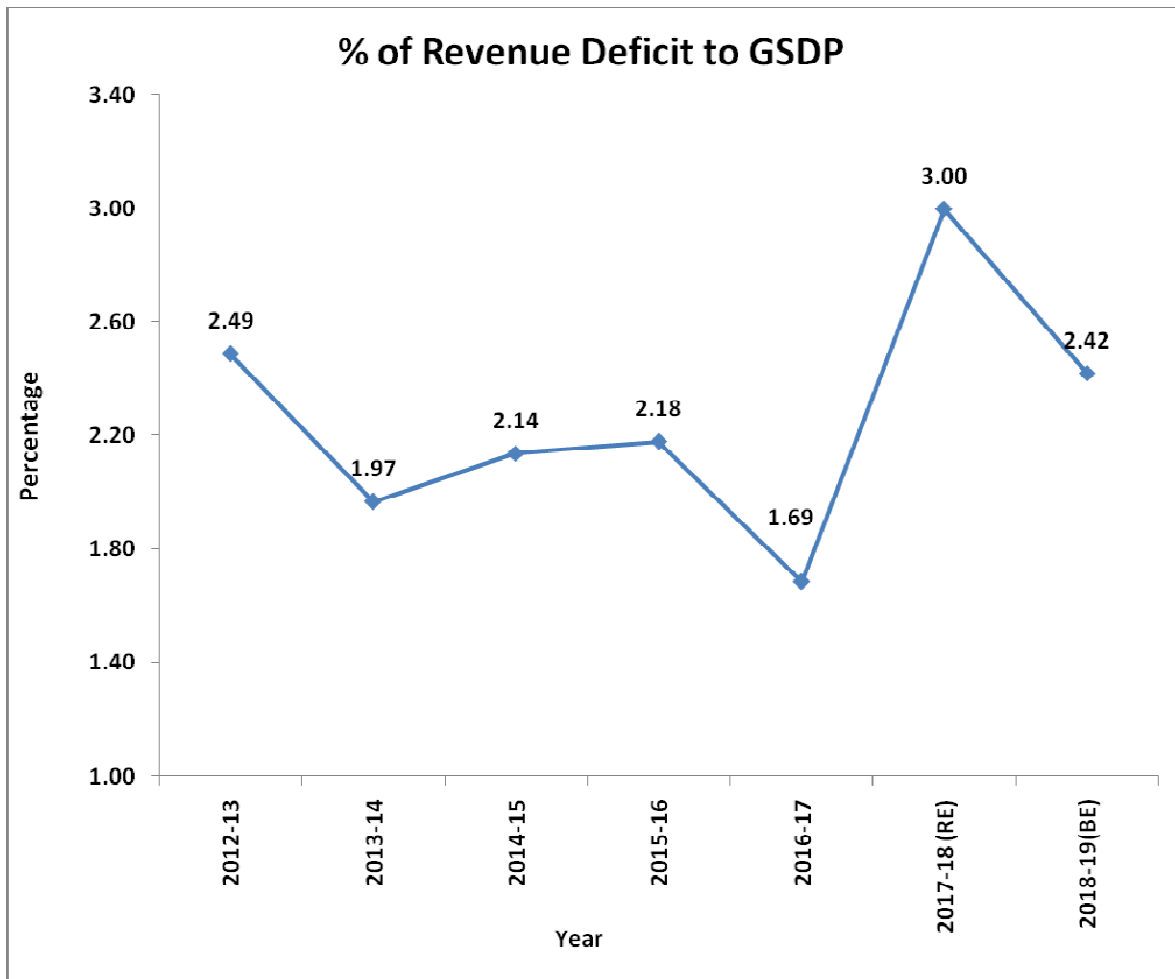
ਖਰਚਾ

Expenditure

ਕਰੋੜ ₹ - ₹ in crore

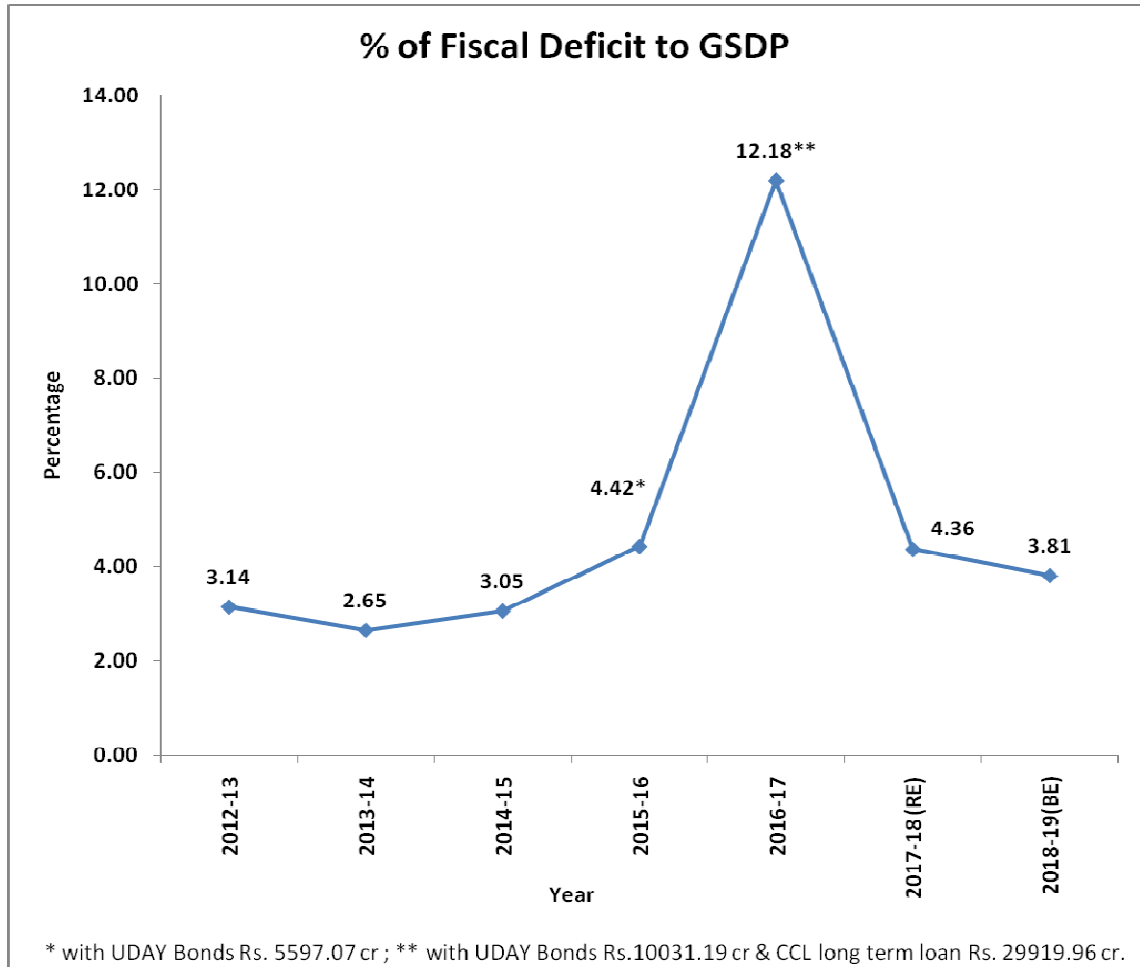
ਮੱਦ	Item	ਲੇਖੇ Accounts 2016-2017	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2017-2018	ਸੋਧੇ ਅਨੁਮਾਨ Revised Estimates 2017-2018	ਬਜਟ ਅਨੁਮਾਨ Budget Estimates 2018-2019
1. ਖਰਚਾ	1. Expenditure				
ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ	Revenue Expenditure				
1. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	1. Interest Payments	11641.76	14910.49	15174.72	16260.09
2. ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ (ਸਮੇਤ ਸਹਾਇਤਾ ਗ੍ਰਾਂਟ ਤਨਖਾਹ)	2. Salaries and Wages (including Grant-in-Aid Salary)	21728.78	24510.09	24938.35	25708.54
3. ਪੈਨਸਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨਵਿਰਤੀ ਲਾਭ	3. Pension and retirement benefits	8773.44	10147.23	9469.00	10304.50
4. ਬਿਜਲੀ ਸਬਸਿਡੀ	4. Power Subsidy	5600.70	10255.00	10255.00	12950.00
5. ਪੇਂਡੂ/ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਗੀ	5. Devolution to Rural/Urban Local Bodies	918.41	2836.88	2676.96	4268.67
6. ਹੋਰ ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ	6. Other Revenue Expenditure	6632.96	12205.05	8667.87	16859.47
ੳ. ਕੁੱਲ ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ (1 ਤੋਂ 6)	A. Total Revenue Expenditure (1 to 6)	55296.05	74864.74	71181.90	86351.27
ਅ. ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚਾ (ਸਮੇਤ ਰਿਣਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ)	B. Capital Expenditure(Including Repayment of Debt and Advances of loans)	49760.80	15873.16	14115.52	15846.36
ੲ. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	C. Repayment of Ways & Means Advances	28392.91	27500.00	27500.00	27500.00
ਕੁੱਲ ਖਰਚਾ(ੳ+ਅ+ੲ)	Total Expenditure(A+B+C)	133449.76	118237.90	112797.42	129697.63
2. ਕਰਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ	2. Debt Servicing				
ੳ. ਖੜਾ ਕਰਜ਼ਾ	A. Outstanding Debt	182525.73	195002.05	195977.73	211522.68
ਅ. ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ	B. Repayment of Debt excluding Ways & Means Advances	4050.38	7485.96	7529.64	8609.99
ੲ. ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ	C. Interest Payments	11641.76	14910.49	15174.72	16260.09
ਸ. ਕੁੱਲ ਕਰਜ਼ਾ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅ+ੲ)	D. Total Debt Servicing (B+C)	15692.14	22396.45	22704.36	24870.08

ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ Deficit Trends

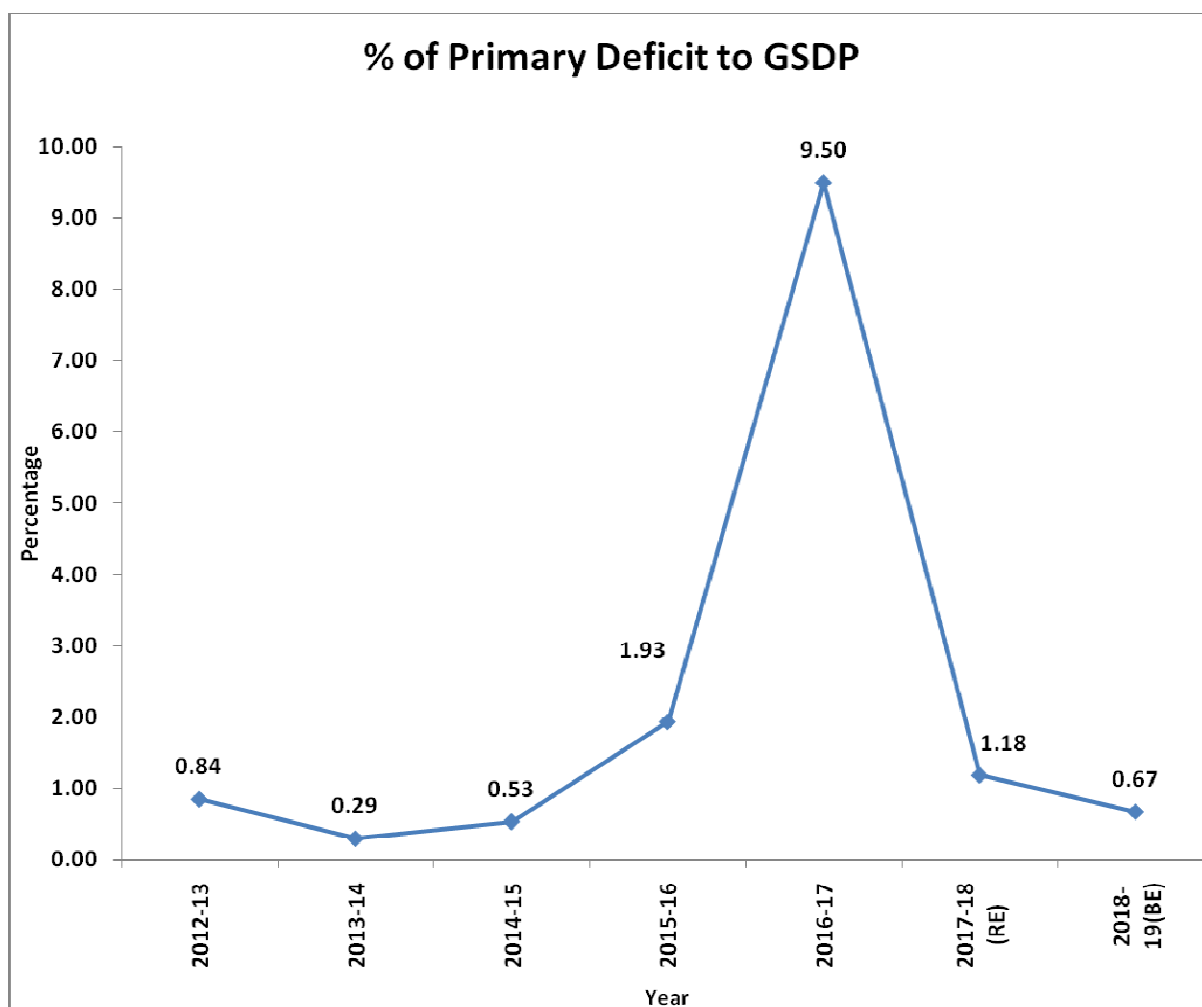
Source: A G Finance Accounts , ESO Punjab, 14th FC Formula and State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ Deficit Trends

Source: A G Finance Accounts , ESO Punjab, 14th FC Formula and State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

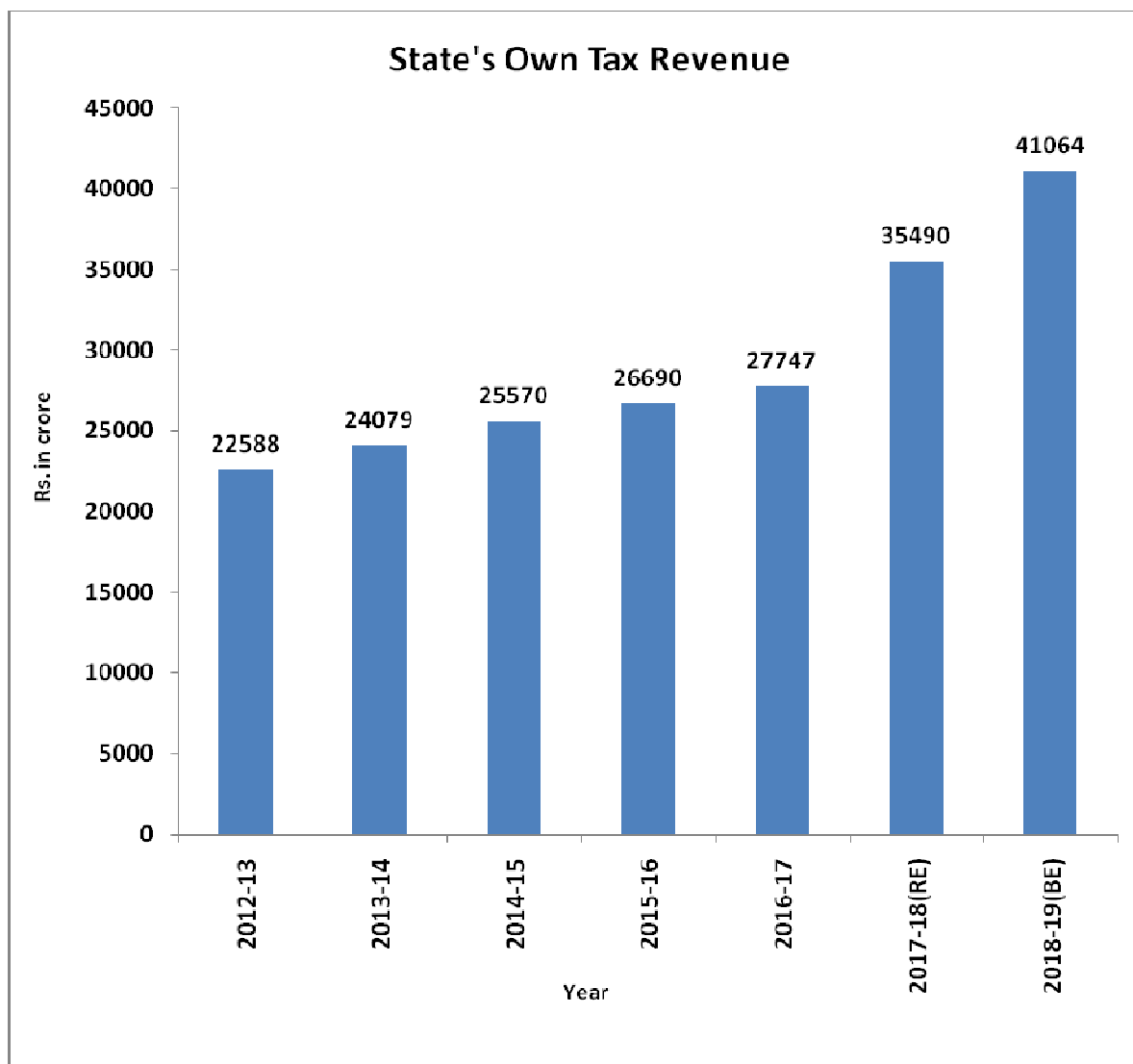
ਬਜਟ ਘਾਟਿਆਂ ਦੇ ਰੁਝਾਨ Deficit Trends

Source: A G Finance Accounts , ESO Punjab, 14th FC Formula and State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

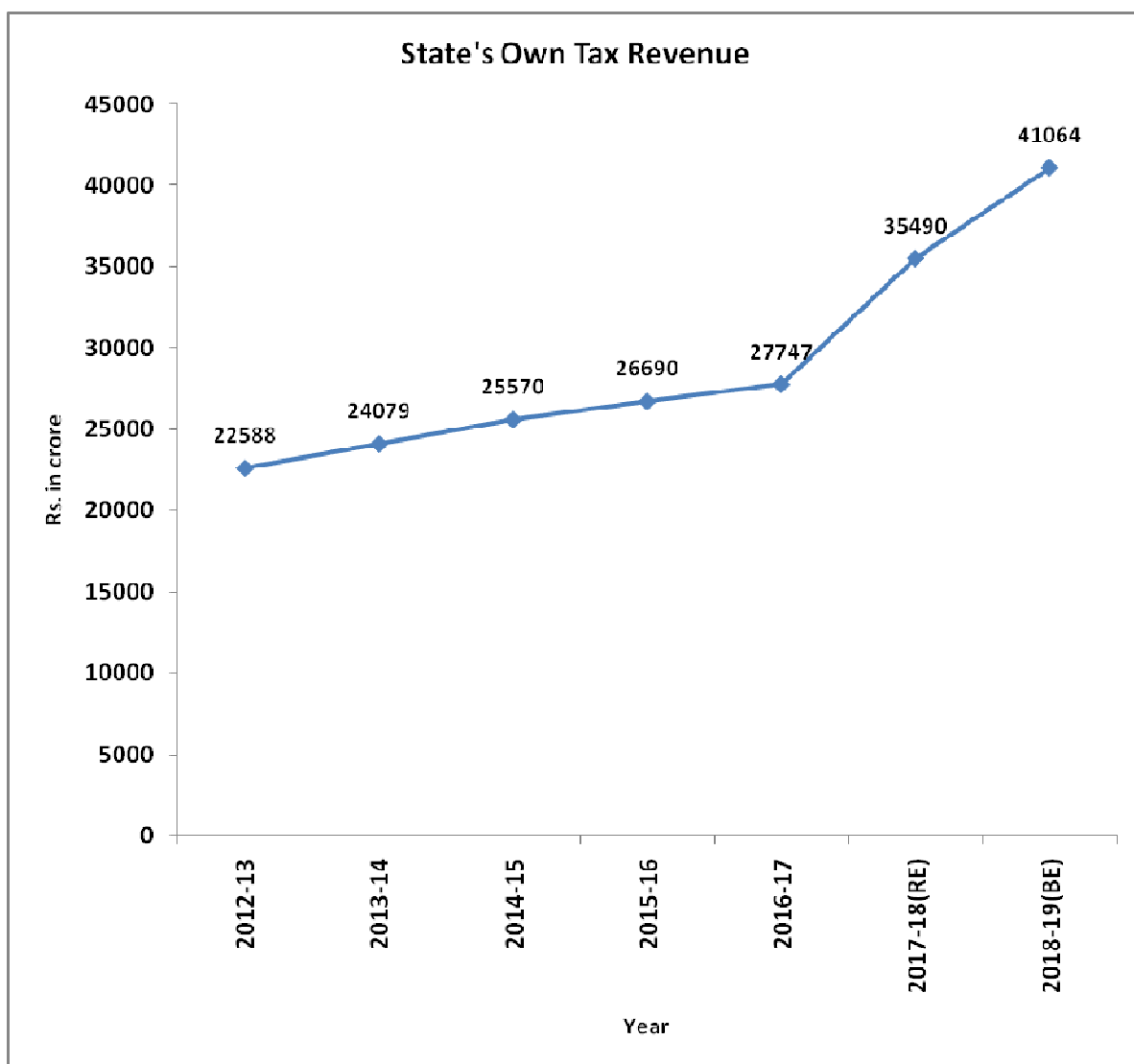
Some Other Trends

Source : A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

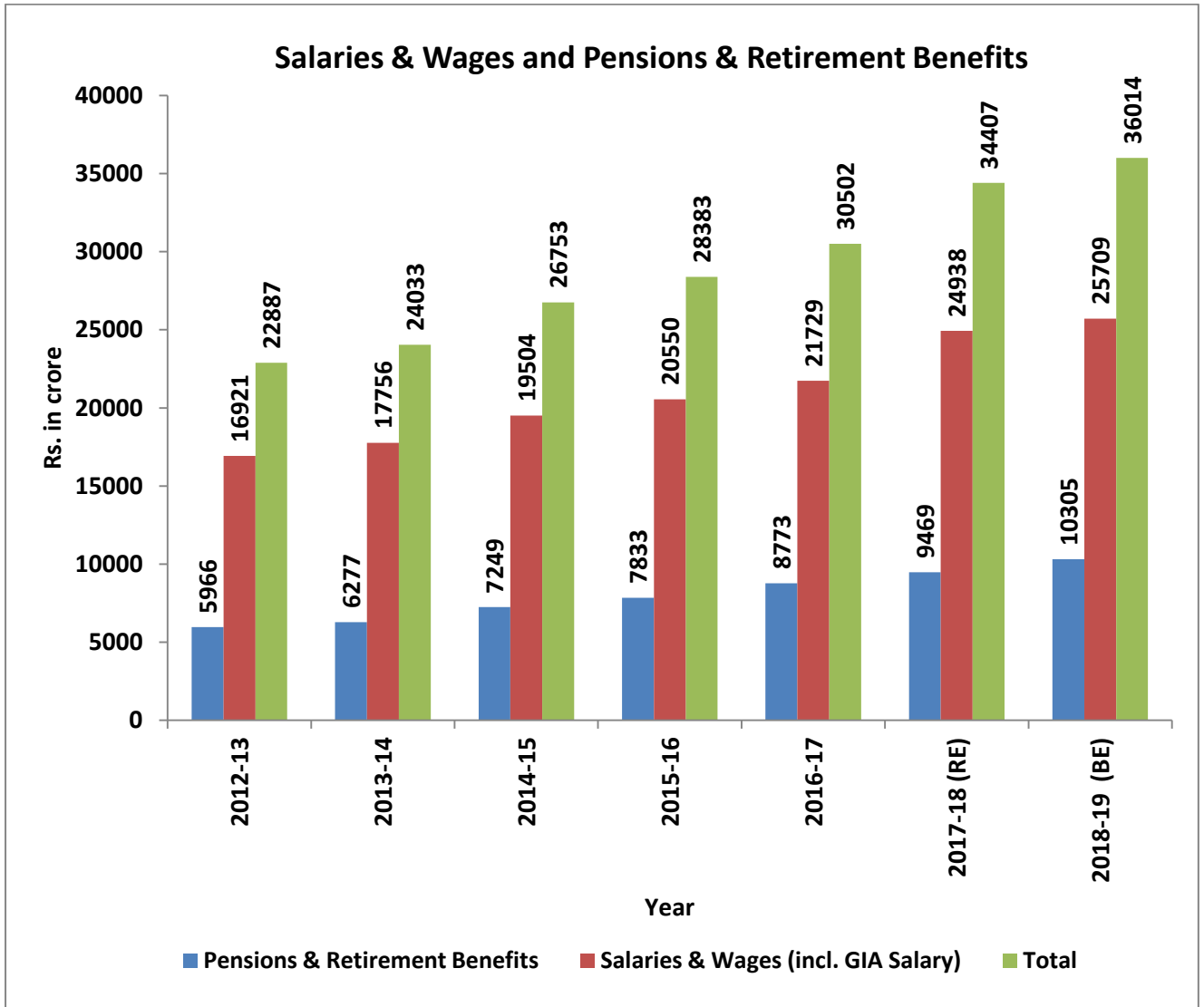
Some Other Trends

Source : A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

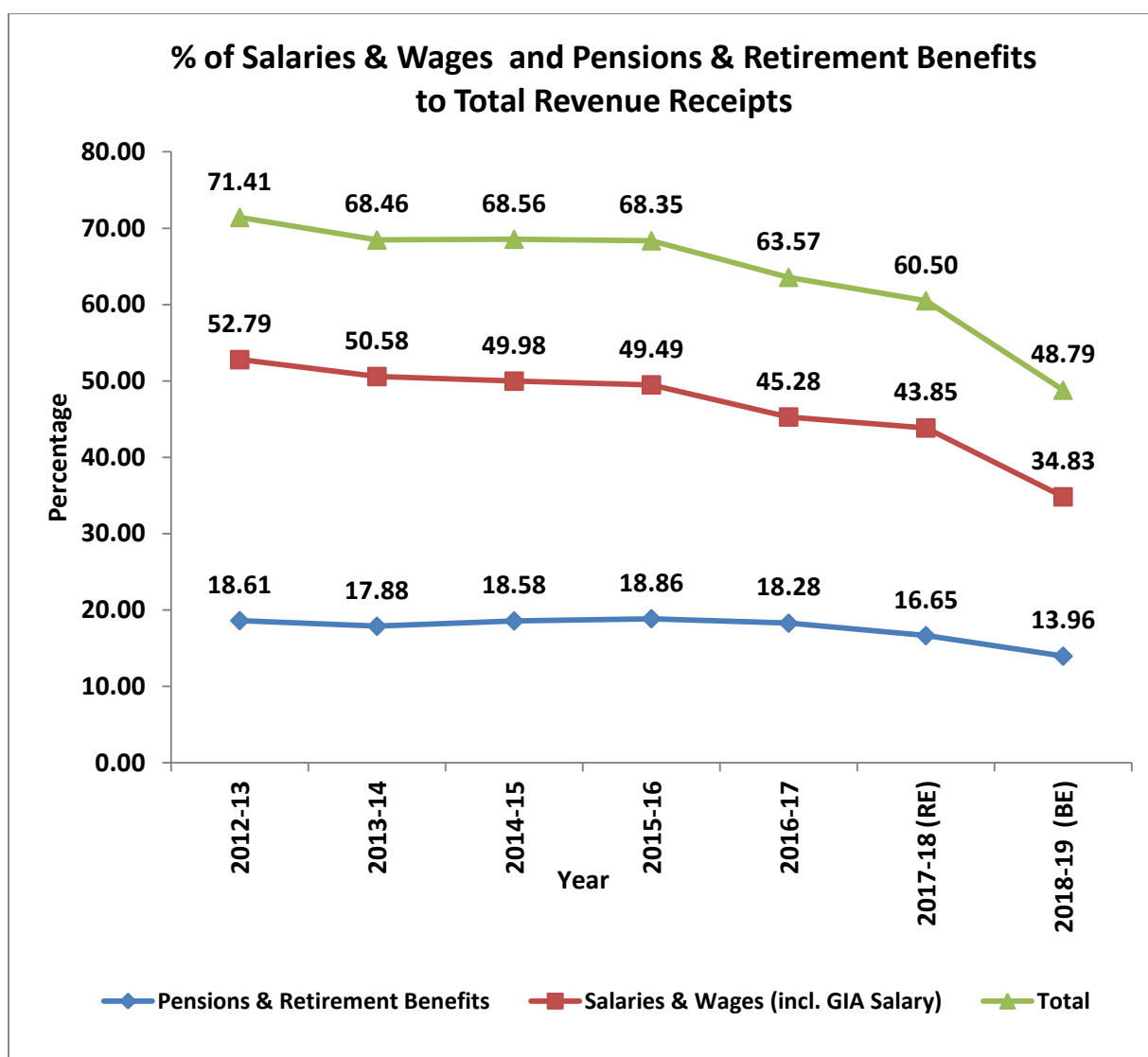
Some Other Trends

Source : A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

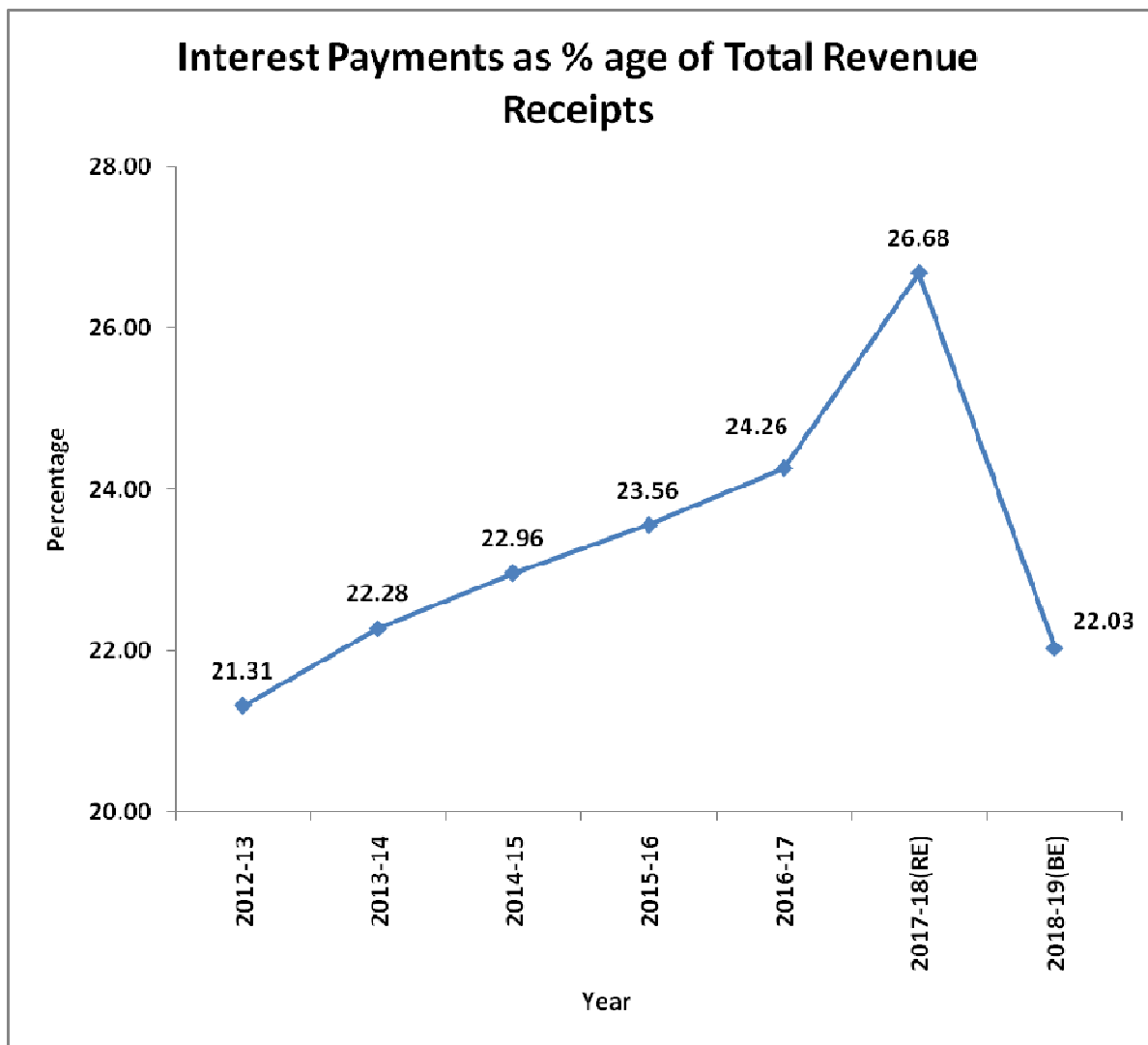
Some Other Trends

Source : A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

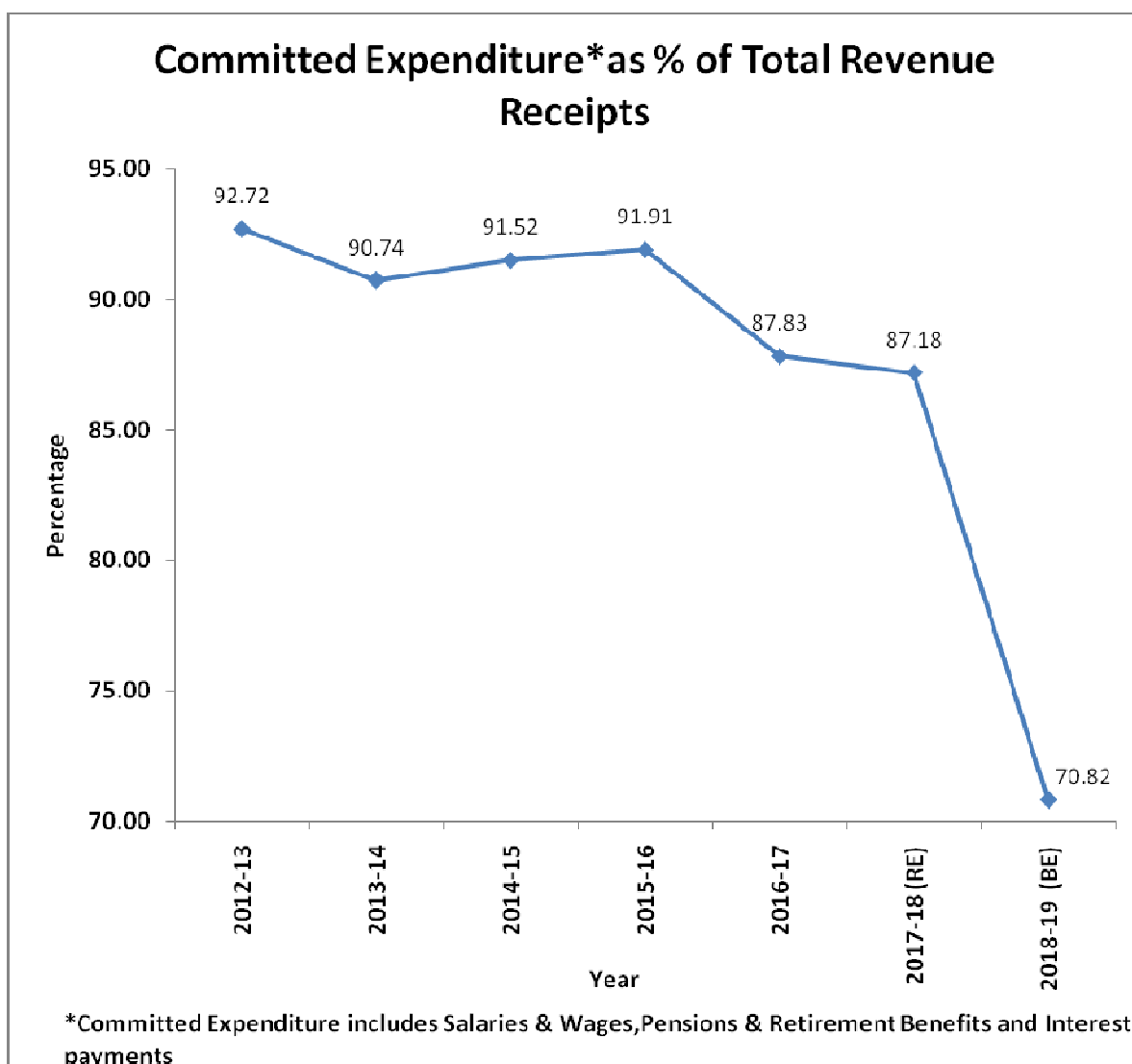
Some Other Trends

Source : A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

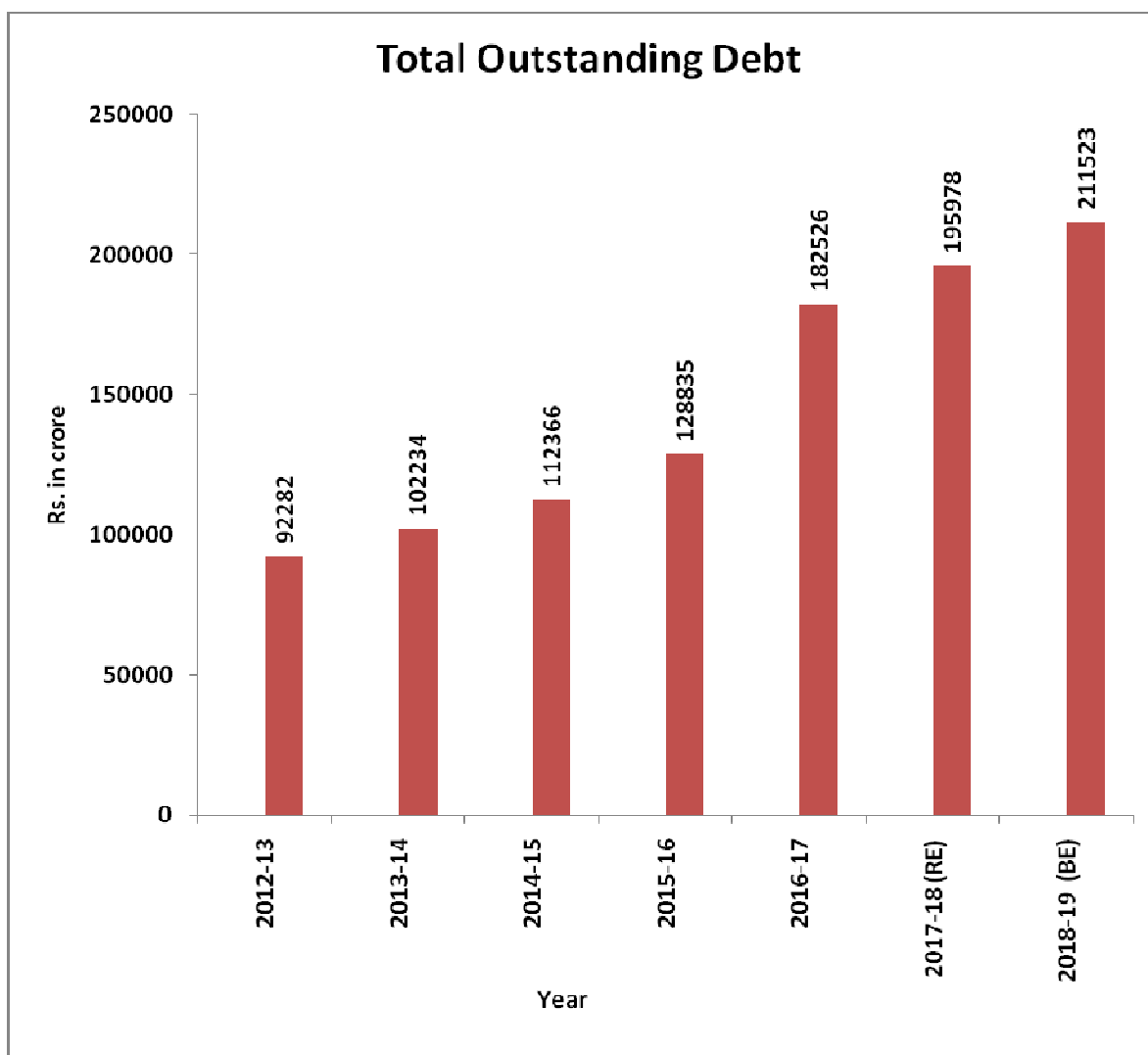
Some Other Trends

Source: A G Finance Accounts & State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

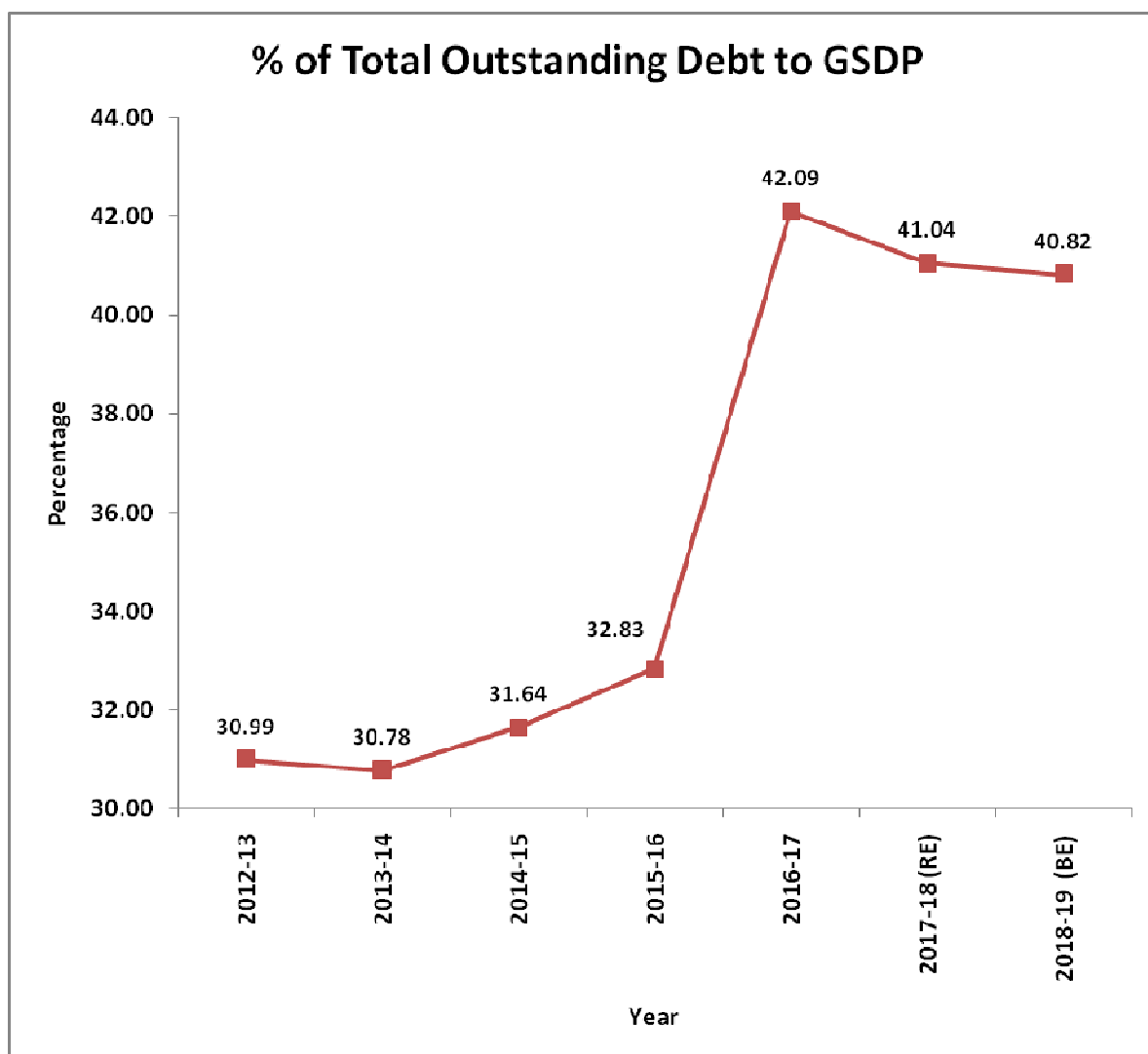
Some Other Trends

Source: A G Finance Accounts and State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

ਕੁਝ ਦੂਜੇ ਰੁਝਾਨ

Some Other Trends

Source: A G Finance Accounts , ESO Punjab, 14th FC Formula and State Govt. Estimates for FY 2017-18 & 2018-19.

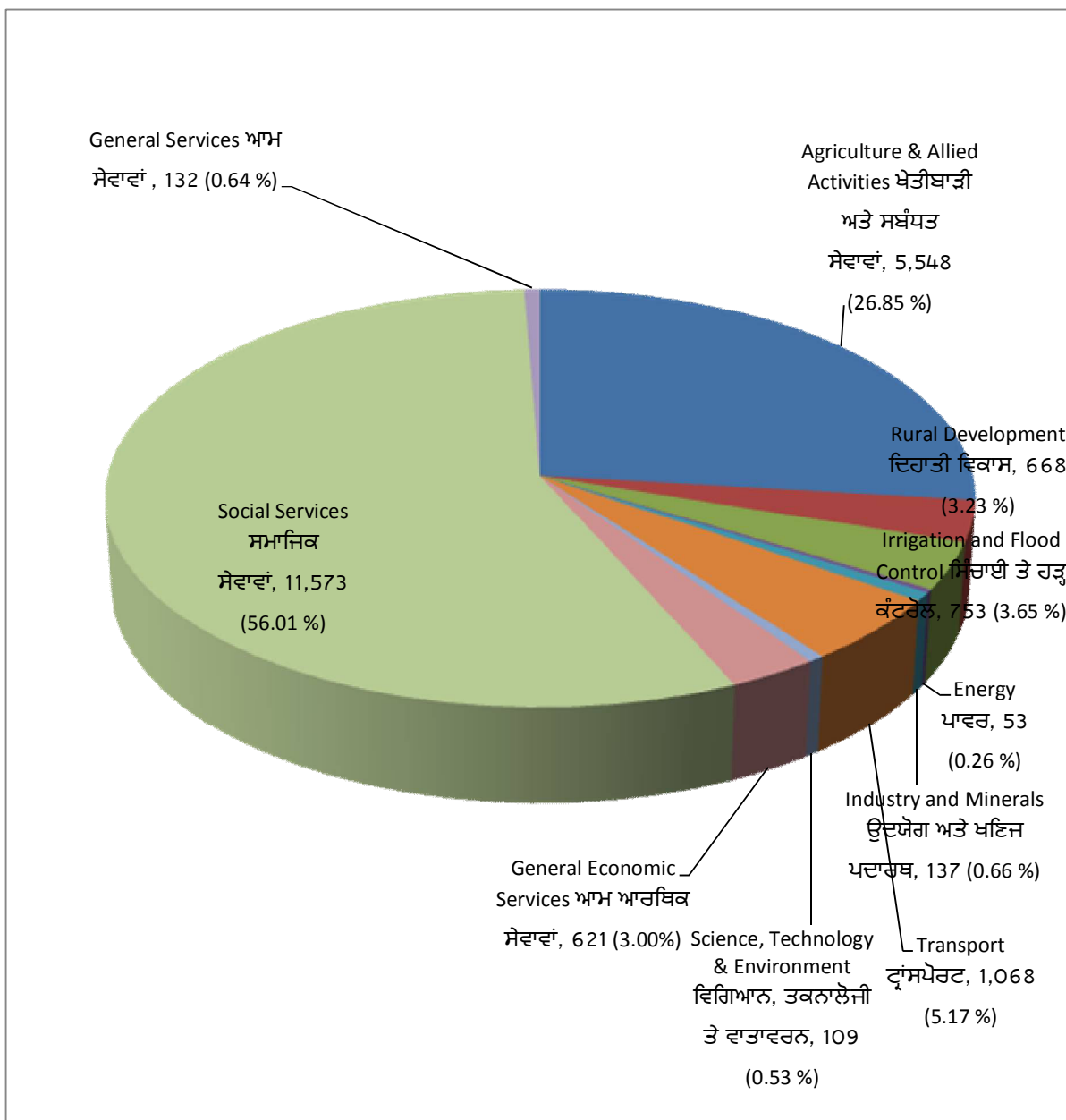
ਸਕੀਮਾ/ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵੇਰਵਾ Schemes/Projects Outlay

ਕਰੋੜ ₹- ₹ in crore

ਕ੍ਰਮ ਨੰ:	ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮੱਦ	Head of Development	ਵਾਸਤਵਿਕ Actual 2016-2017(A/C)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ % to Total	ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਲਾਗਤ Approved Outlay 2017-2018	ਸੋਧੀ ਰੋਈ ਲਾਗਤ Revised Outlay 2017-2018(R.E.)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ % to Total	ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਲਾਗਤ Approved Outlay 2018-2019(B.E.)	ਜੋੜ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ % to Total
1	ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਸੇਵਾਵਾਂ	Agriculture & Allied Activities	815.60	8.19	2547.08	1384.55	11.51	5547.77	26.85
2	ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ	Rural Development	176.10	1.77	688.39	473.37	3.94	667.59	3.23
3	ਸਿੰਚਾਈ ਤੇ ਹੱਡ ਕੰਟਰੋਲ	Irrigation and Flood Control	819.20	8.23	776.68	364.37	3.03	753.24	3.65
4	ਪਾਵਰ	Energy	48.47	0.48	51.70	50.85	0.42	53.10	0.26
5	ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ	Industry and Minerals	0	0	209.04	10.43	0.09	137.39	0.66
6	ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ	Transport	1520.40	15.27	886.74	1177.50	9.79	1068.07	5.17
7	ਵਿਗਿਆਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ	Science, Technology & Environment	62.90	0.63	106.45	43.61	0.36	108.64	0.53
8	ਆਮ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Economic	621.70	6.24	1099.48	279.05	2.32	620.57	3.00
9	ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ	Social Services	5780.60	58.04	10316.18	8127.01	67.56	11573.25	56.01
10	ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ	General Services	114.70	1.15	164.69	118.06	0.98	131.58	0.64
Total(1 to 10)			9959.87	100.00	16846.43	12028.80	100.00	20661.20	100.00

ਸੈਕਟਰਵਾਰ ਯੋਜਨਾ ਉਪਬੰਧ Sectoral Plan Allocations

ਰੁਪਯਾਂ ਵਿੱਚ (in crore)

ਮੁੱਖ ਨਵੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 2018-19
Major New Initiatives 2018-19

	₹ ਕਰੋੜ		₹ in crore
ਮੱਦ		Item	
ਕਿਸਾਨ		Farmers	
ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਨਾਲ ਦੱਬੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਮਾਰਜਨਲ ਕਿਸਾਨ।	4250.00	Debt relief to distressed farmers - financial assistance to the Debt-ridden farmers particularly small and marginal farmers in the state to reduce their debt burden.	4250.00
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਲਈ “ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ 2017” ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।		The Punjab State Farmers Commission, Act 2017 approved to empower and safeguard the interests of farming community.	
ਫਸਲੀ ਰਹਿੰਦ-ਬੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾੜਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਖਰੀਦਣ ਵਾਸਤੇ ਸਬਸਿਡੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।	100.00	Crop Residue Management, subsidy on the distribution of required machinery.	100.00
ਸਹਿਕਾਰਤਾ		Cooperation	
ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸ਼ੂਗਰ ਕੋਪਰੇਟਿਵ ਨੂੰ ਲੋਨ ਦੇਣ ਲਈ।	180.00	Loan to Sugar Cooperatives for payment to cane growers.	180.00
ਬੱਸੀ ਪਠਾਣਾਂ ਵਿਖੇ ਮੇਗਾ ਡੇਅਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ।	65.00	Setting up of Mega Dairy Project at Bassi Pathana.	65.00
ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਣ ਵਾਸਤੇ।	45.00	Computerisation of Punjab Agricultural Cooperative Societies.	45.00
ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਖੰਡ ਮਿੱਲ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ।	31.00	Modernisation and Expansion of Cooperative Sugar Mills.	31.00
ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ		Animal Husbandry	
ਪੱਟੀ ਵਿਖੇ ਮੱਝ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ।	10.00	Setting up of Buffalo Research Centre at Patti.	10.00
ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ		Forestry & WildLife	
ਘਰ ਘਰ ਹਰਿਆਲੀ - ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਰਾ- ਭਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੌਦੇ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ।	5.00	Ghar Ghar Haryali - Each one plant three for greening Punjab.	5.00
ਬਠਿੰਡਾ, ਗਿਦੱੜਬਾਹਾ ਅਤੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਜੀਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਪਾਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ।	5.00	Setting up of Bio-diversity Park at Bathinda, Giddherbaha and Sangrur.	5.00

	₹ ਕਰੋੜ	₹ in crore	
ਮੱਦ		Item	
ਸਿੱਖਿਆ		Education	
ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਬਣਾਉਣਾ।	120.00	Additional class rooms for rural area schools.	120.00
ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਹਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਆਰ.ਓ. ਸਿਸਟਮ ਲਗਵਾਉਣਾ।	9.00	Drinking Water R.O. system for rural high and senior secondary schools.	9.00
ਮੌਜੂਦਾ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ।	10.00	Repair & Maintenance of Infrastructure in existing schools.	10.00
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਲਈ ਮਹਾਵਾਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਟੁਆਇਲਟਸ ਬਣਾਉਣਾ।	16.00	Provision of separate toilets & menstrual health & hygiene for Girls in government schools.	16.00
ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।	5.00	Digital Education in the government schools.	5.00
ਪ੍ਰੀ-ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਸਿੱਖਣ ਸਮੱਗਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ।	2.50	Teacher Learning Material for Pre Primary Students.	2.50
ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬਾਇਓਮੀਟਰਿਕ ਸਿਸਟਮ ਲਗਾਉਣਾ।	5.63	Biometric attendance system in Schools & Education Offices.	5.63
ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ।	2.00	Upgradation of Infrastructure of Senior Secondary Schools for Girls in the State.	2.00
ਉੱਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ		Higher Education	
ਰਾਜ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਡਿਗਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ।	30.00	Construction of 10 new Degree Colleges in the State.	30.00
ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 5 ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੇਣਾ (ਜੀਰਾ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਕਾਲਾ ਅਫਗਾਨਾ, ਸੁਨਾਮ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਗੜ੍ਹ)।	10.00	Grant to 5 Govt. Colleges for improvement in infrastructure (Zira, Malerkotla, Kala Afgana, Sunam and Sardargarh).	10.00
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।	2.00	Setting up of Maharana Pratap Chair at Punjabi University, Patiala.	2.00

	₹ ਕਰੋੜ	₹ in crore	
ਮੱਦ		Item	
ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਗਰਸੇਨ ਚੇਅਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ।	2.00	Setting up of Maharaja Agrasen Chair at Punjabi University, Patiala.	2.00
ਖੇਡ ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨਾ।	1.50	Upgradation of Infrastructure of Sports College, Jalandhar.	1.50
ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਿਖਲਾਈ		Technical Education and Industrial Training	
ਪੰਜਾਬ ਨੌਜਵਾਨ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ।	10.00	Punjab Naujawan Hunar Vikas Yojana.	10.00
ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ		Sports and Youth Services	
ਮੁਕਤਸਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਰੇਂਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ/ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ।	6.00	Establishment/Upgradation of Shooting Range at Sri Mukatsar Sahib and Mohali.	6.00
ਗਿੱਦੜਬਾਹਾ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਬਹੁ-ਮੰਤਵੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ।	1.00	Construction of Multi-purpose Stadium at Gidderbaha and Sri Mukatsar Sahib.	1.00
ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਸਟੇਡੀਅਮਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ।	6.25	Construction of stadiums at block level in the State.	6.25
ਇਸਤਰੀ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਣ		Women Empowerment	
ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਂਦਰ -ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਆਦਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।	1.10	Mahila Shakti Kendra (MSK)- To provide an interface for rural women to approach the government for availing their entitlements and for empowering them through awareness generation, training and capacity building etc.	1.10
ਮਨਰੋਗਾ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਆਂਗਣਵਾੜੀ ਸੈਂਟਰਾਂ ਦੀਆਂ 1000 ਨਵੀਆਂ ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ।	20.00	1000 new Anganwari Centre buildings, proposed to be constructed under MGNREGA scheme.	20.00
ਸਿਹਤ		Health	
ਰਾਜ ਅੰਦਰ 2 ਨਵੇਂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ।	10.00	Opening of two new Medical Colleges in the State.	10.00
ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਮੁੱਖ ਕੌਮੀ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਟਰੌਮਾ ਸੈਂਟਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ।	20.00	Setting up of Trauma Centres on the important National Highways in the State.	20.00
ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ	244.00	Upgradation of infrastructure in the existing Government Medical	244.00

	₹ ਕਰੋੜ	₹ in crore	
ਮੱਦ		Item	
ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ।		Colleges	
ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ		Rural Development	
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇ ਅਤੇ ਡਿਜਟਲ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਬਣਤਰ ਸਬੰਧੀ।	1.00	Formulation, survey and digital map of villages.	1.00
ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਦਭਾਵਣਾ ਅਤੇ ਸੁਖੇਵਾ ਮਹੋਲ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਵ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੁਣੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਾਂਟ ਦੇਣਾ।	5.00	Rewards to Panchayats elected unanimously.	5.00
ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਲ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।	5.00	Liquid waste management in rural areas for treatment of sullage water in a scientific way.	5.00
ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਲਿਡ ਵੇਸਟ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ, ਅਲੱਗ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਟਰੀਮੈਂਟ ਲਈ ਸੋਲਿਡ ਵੇਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ।	3.00	Solid waste management in rural areas by introduction of scientific way of collection, sorting and disposal.	3.00
ਹਰ ਘਰ ਪਾਣੀ ਹਰ ਘਰ ਸਫਾਈ		Water and Sanitation to each Household	
100% ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਈਪਡ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਵਰ ਕਰਨਾ।		100% coverage of rural households with individual household connections for piped potable water.	
ਸ਼ੋਚ ਮੁਕਤ ਪੇਂਡੂ ਪੰਜਾਬ।	150.00	Open Defecation Free Rural Punjab	150.00
ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿਭਾਗ		Local Government	
ਸ਼ੋਚ ਮੁਕਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਪੰਜਾਬ।	100.00	Open Defecation Free Urban Punjab.	100.00
ਸ਼ਹਿਰੀ ਯਾਤਾਯਾਤ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਉਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਬਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਫੰਡ।		Urban Transport Fund to promote urban transport facilities including infrastructure through PPP mode.	
ਸਭਿੱਆਚਾਰਕ ਮਾਮਲੇ		Cutural Affairs	
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 550ਵਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਵ ਮਨਾਉਣਾ।	100.00	550 years Celebration of Birthday of Sri Guru Nanak Dev Ji.	100.00
ਜਲਿਆਂ ਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ 100ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ।	10.00	To commemorate 100 years of martyrdom at Jallianwala Bagh.	10.00

	₹ ਕਰੋੜ	₹ in crore	
ਮੱਦ		Item	
ਪਾਵਰ		Power	
ਇੰਡਸਟਰੀ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ।	1440.00	Subsidy to industries.	1440.00
ਉਦਯੋਗ		Industries	
ਖੰਨਾ ਲੁਧਿਆਣਾ ਫੇਜ਼- 8 ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਤ ਉਦਯੋਗਿਕ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ/ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਨਵੀਨੀ ਕਰਨ।	10.00	Modernisation of existing Industrial Estates / Focal points at Khanna, Ludhiana Phase-8 and Patiala.	10.00
ਸਿੰਚਾਈ		Irrigation	
ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰ ਸਿੰਚਾਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਸਕੀਮਾਂ।	9.00	Lift irrigation schemes of better irrigation facilities in Sri Anandpur Sahib.	9.00
ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਸਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਰੂਪ ਨਗਰ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ ਵਿਚ 72 ਡੂੰਘੇ ਟਿਊਬਵੈਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ।	6.05	Installation of 72 no. alternate deep tubewells in districts Hoshiarpur, Shahid Bhagat Singh Nagar, Roop Nagar and S.A.S Nagar.	6.05
ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਲ		Roads and Bridges	
ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁੱਲਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਮੁਰੰਮਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਲਈ - ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਰਾਮਪੁਰਾਫੂਲ, ਮੋਰਿੰਡਾ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਸੁਜਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਨਾਲੁੰਗਾ ਵਿਖੇ ਰੇਲ ਹੇਠਾਂ ਪੁੱਲ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, ਦੀਨਾਨਗਰ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਢੱਕੀ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਰੇਲ ਉਪਰ ਬਰਿੱਜ, ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਤਲਵਾਰਾ ਜੱਟਾਂ ਵਿਖੇ ਉੱਚਾ ਪੁੱਲ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸੱਤਲੁੱਜ ਦਰਿਆ ਉੱਪਰ ਪਨਟੂਨ ਪੁੱਲ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣਗੇ।	315.00	Upgradation construction & Repair of Roads & Bridges-RUB at Gurdaspur, Rampuraphul, Morinda Sujampur & Nalunga in Pathankot, ROB at Malerkotla, Dhakki in Pathankot, Dinanagar and Jalandhar, High level bridge at Talwara Jattan in Pathankot & Pantoon bridge on River Satluj in Ferozepur.	315.00
ਹਵਾਬਾਜੀ		Civil Aviation	
ਬੇਹਤਰ ਏਅਰ ਕੋਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਹਲਵਾਰਾ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਟਰਮੀਨਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ।		Civil Air Terminal at Indian Air Force Station, Halwara near Ludhiana to provide better air connectivity.	

	₹ ਕਰੋੜ	₹ in crore	
ਮੱਦ		Item	
ਮਾਲੀਆ		Revenue	
ਸਮੁੱਚੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ ਕਰਨੀ (ਐਨ.ਜੀ.ਡੀ.ਆਰ.ਐਸ ਸੋਫਟਵੇਅਰ) ।		Role out of Computerisation of registration (NGDRS Software) in whole State.	
ਆਧੁਨਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮਜ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੇ।		Setting-up of modern Record Rooms.	

ਬਜਟ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਸਰਲੀਕਰਨ

BUDGET TERMS DEMYSTIFIED

1. **ਬਜਟ**
ਬਜਟ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ।
 2. **ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ**
ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਗਰਾਰੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
 3. **ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚਾ**
ਰਾਜ ਦਾ ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚਾ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 4. **ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ**
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ੇਦ 266 ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਚਿਤ ਫੰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਖਰਚ, ਸਿਵਾਏ ਸੇਵਾਫਲ ਖਰਚ ਤੋਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਧੀਨ ਖਰਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 5. **ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ**
ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 6. **ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ**
ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਲਾਭ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਬਣੇ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਮਾਲੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ।
 7. **ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ**
ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰ ਅਤੇ ਗੈਰ ਕਰ ਮਾਲੀਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।
 8. **ਮਾਲੀ ਖਰਚਾ**
ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚੇ, ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
 9. **ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ**
ਮਾਲੀ ਘਾਟਾ, ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਾਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਾਲੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਾ ਹੈ।
 10. **ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ**
ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ, ਪੂੰਜੀਗਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਲਈ ਬਜਟੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਗਤ ਖਰਚ ਵਿਚਲੀਆਂ ਕਰਜ਼ ਅਦਾਇਗੀ ਵਰਗੀਆਂ ਮੱਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।
 11. **ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ**
ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਖਰਚ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਘਾਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
1. **BUDGET**
Budget is a statement of anticipated receipts and expenditure of the government for a financial year duly sanctioned by legislature.
 2. **CONSOLIDATED FUND**
All revenues and all receipts from the debt raised by the government are credited to a fund called the *consolidated fund* of the state.
 3. **CHARGED EXPENDITURE**
Charged expenditure of the state is the one which is not subject to vote by legislature, e.g. salaries of the Governor of the state or of the Judges of the High Court, and is charged to the consolidated fund of the state.
 4. **VOTED EXPENDITURE**
Article 266 of the constitution ordains that no expenditure out of the consolidated fund of the state, except charged expenditure, shall be incurred without the sanction of the legislature. Such expenditure incurred with the sanction of legislature is called *voted expenditure*.
 5. **CAPITAL TRANSACTION**
A transaction that either adds to or reduces from the assets held by the government or its outstanding liabilities is a *capital transaction*.
 6. **REVENUE TRANSACTION**
A *revenue transaction*, on the other hand does not have a similar effect on the assets or liabilities of the government. For an organization for profit, a revenue transaction reduces or adds to its profit.
 7. **REVENUE RECEIPTS**
Revenue receipts consist of state own tax and non-tax revenue, the devolution of central taxes and central grants-in-aid.
 8. **REVENUE EXPENDITURE**
Revenue Expenditure consists of salaries and wages, pension and retiral benefits, office and other administrative expenditure, subsidies and interest payments.
 9. **REVENUE DEFICIT**
Revenue deficit is excess of revenue expenditure over revenue receipts of the government in a financial year.
 10. **CAPITAL OUTLAY**
Capital Outlay is budgetary allocation for creation of capital assets. It does not include capital expenditure on items such as debt repayment.
 11. **FISCAL DEFICIT**
Fiscal Deficit is the excess of all non-debt expenditure over non-debt receipts in a financial year.

12. **ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ**
ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾਂ ਗੈਰ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਆਰੰਭਕ ਘਾਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
13. **ਵਿਕਾਸ ਖਰਚ**
ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰੀ ਮੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਆਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਆਦਿ) ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਗਤੀ-ਵਿਧੀਆਂ, ਉਦਯੋਗ, ਬਿਜਲੀ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ) ਉੱਤੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
14. **ਅਚੇਤ ਫੰਡ**
ਅਚੇਤ ਫੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਉਹ ਫੰਡ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਜਾਰ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਵਲੋਂ ਅਚਨਚੇਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਇਖਤਿਆਰੀ ਫੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
15. **ਜਨਤਕ ਲੇਖਾ**
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਲੇਖੇ ਵਿਚ ਉਹ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਬੈਂਕਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
16. **ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ**
ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਲੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਬੈਂਕਰ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਢਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
17. **ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ**
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾਂ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਓਵਰ ਡਰਾਫਟ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 14 ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਉਪਾਅ ਤੇ ਸਾਧਨ ਪੇਸ਼ਗੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪੰਜ ਕਾਰਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਗਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
18. **ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ**
ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਾਂਡ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ।
19. **ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ**
ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕਰਜ਼ ਉੱਤੇ ਵਿਆਜ ਸਬੰਧੀ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਹਨ।
20. **ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ**
ਸਰਕਾਰੀ ਅਮਲੇ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਉਜਰਤਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਰਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
12. **PRIMARY DEFICIT**
Primary Deficit is the excess of government spending except for debt-servicing costs over non debt receipts.
13. **DEVELOPMENT EXPENDITURE**
Government expenditure is classified into various sectoral heads such as social services, economic services, general and administrative services. The expenditure on social services (health, education and social security etc.) and economic services (agriculture and allied activities, Industries, power, transport etc.) is classified as *Development Expenditure*.
14. **CONTINGENTY FUND**
Contingency fund is a fund placed at the disposal of the governor of the state to meet unforeseen expenditure pending sanction by legislature.
15. **PUBLIC ACCOUNT**
Public Account of the government consists of transactions which do not form part of government own revenues and expenditure. The advances given to or deposits kept by individuals or organization with the government or by employees like GPF deposits etc. fall in this category. In such cases the government acts like a banker.
16. **WAYS AND MEANS ADVANCE**
The Reserve Bank of India allows a specified amount as ways and means advance to the state government, to which it acts as a banker, which state can draw when required.
17. **OVERDRAFT**
Reserve Bank of India also allows *overdraft* facility to state governments. Overdraft has to be cleared in 14 working days and the portion of overdraft above the amount equal to normal ways and means advance limit must be cleared within 5 working days.
18. **PUBLIC DEBT**
Public debt is the debt raised by the government by issuing bonds etc.
19. **INTEREST PAYMENTS**
Interest payments are payments on account of interest on public debt of the government.
20. **COMMITTED LIABILITY**
The salaries and wages of the government staff, the pension, the retiral benefits of pensioners and the debt servicing including interest payments are treated as *committed liability* of the government.